

Articulus Primus.

Quos sit ratiō frālis & qd̄ subsum.
Sabituum.

Non primus vñ dicitur sūs qd̄ id in logica. i. posten
q. q. 1. a. q. partim probatum ē, partim ex alijs locis calanippe
connotat, qd̄ h̄o argūt et indicūt p̄bō dari sūs nates, lato tradit
Iuar. dīsp. 49. 1. 1. Tons. 9. met. c. 5. q. 1. sect. 2. Varg. 1. 2.
dīsp. 18. Isolum qd̄ ingrōnus, qd̄ sit sūs op̄ia, et in quibz subtō re
sideat. de p̄f. qd̄ sūs à seor. citabz, n. b. q̄litas p̄menens et dōce
stabilis insubtilis, p̄e 1. ordinata ad sp̄acium, n. tribuens i amfa
uilitatem op̄andi, sed adiuuans et facilitans illam. qd̄ de p̄f. et si
sūs sub natibz, competet n. cideat; et facile illi p̄t auon
modati, uox semp̄ supponant p̄m̄ j̄m̄, leuant et op̄andū
te n. solū dēcēdēt facilitatem op̄andi, sed simp̄ p̄c̄ op̄ande
claras de p̄p̄is satis eph̄is qd̄ libi traditas sunt maḡ in log.
ad caput de q̄litate et conspiuum.

1. sit p̄t uolari in dōcioem vñ situs sint q̄litas
repräsentativa, qd̄ s̄t de sūtis p̄orum cognoscētiām.
utraq pars dūcius dōctioris, dāque p̄babili, negatīva m̄dro
manior, quam docet D. Thon. 1. 2. q. 14. a. q. Durand. q.
q. p̄logi. p̄b. 1. qd̄ situs repräsentatio d̄ sup̄ flua, qd̄ qd̄ n. ille
repräsentare p̄t, repräsentant sp̄es, qd̄ b. Negat̄ tñ ari, qd̄
p̄p̄is repräsentant op̄bema separata. situs h̄o illas repräsentat
coniuncta, ad cum nūm quod ip̄i m̄us in log. 1. peri term. c. q.
q. q. a. 2. iudiciū iē q̄litas repräsentat̄ em. Sēc. n. sūta
sūtis uniformis et repräsentaciō sitūtum, ut n. p̄ter repräsentaciōm
actualēm, qd̄ dat̄ in app̄tensiōe dāmus aliam aliquid nō dīsūm
in iudicio, sic in sitūtali dīcta semp̄ est, repräsentaciō p̄p̄um
et repräsentaciō sitūtum.

2. situs q̄ talis absolute consideratus, n. repräsentab.

trius: q' ne situs int̄ his. aīs p̄t̄ in dīt̄ bus uolunt̄is, cont̄ hāc
firmit̄. q' situs dāt̄ ad fāult̄itādām p̄oām, sed hoc fāult̄itas
sit sine illa r̄epr̄entaciōe p̄ Et̄. Jane inutile doc̄ argum̄ c̄t̄
p̄baret actus ill̄as d̄ē r̄epr̄entatiūos, cum actus uolunt̄is n̄
sit r̄epr̄entatiūos. P̄. ijs negando cont̄iam. r̄aō q' q' sunt
situs p̄oās cogn̄is ent̄is. unde ad conf̄im̄. d̄m̄, fāiliatatem p̄
en̄ p̄ḡle tam̄ confor̄mem p̄oās uīus d̄ situs, q' uim p̄eār̄ coḡ
nos̄ens expr̄imat r̄em̄ p̄inḡinem̄ s̄t̄a; q' actū fūp̄it, mē
bus s̄t̄ pl̄am nām fāilitatib̄ ab actū r̄epr̄entatiūo. Et̄to?

3°. Situs f̄ dei dīna d̄ r̄epr̄entatiūos: q' ne reliḡ
actus int̄ his r̄epr̄entatiūos erunt. p̄t̄ aīs q' si c̄t̄ r̄epr̄entatiūos
r̄epr̄entaret n̄ tot̄ s̄t̄a, q' pl̄a, d̄n̄ aīm̄ inclinet ad ill̄is
ap̄t̄i end̄um, antequam ad s̄t̄a eīt̄ reue lata, p̄oēt̄ qui sit̄
situs ill̄is a p̄entīri de fide: sed hoc d̄ falsum, q' d̄t̄. No. neḡ
ando cont̄iam, maior r̄aō ē q' situs nāt̄is aegrunt̄ p̄ actus
r̄epr̄entatiūos, situs uīo de fide infundit inimic̄ d̄ Deo. Unde
de uerbo dīne s̄n̄ia n̄ ad mittēre r̄epr̄entatiōm, n̄ in situs nāt̄i.
Nādūnt t̄ q' a p̄ferant situm fidei primario r̄epr̄entare r̄aō
frāl̄ a p̄fendī diuīam, 1. a cōf̄ortatē; 2. uīo q' inconfuso
s̄t̄a matia d̄ Deo n̄o nullum̄ inconueniens r̄epr̄entare n̄
tot̄ q' pl̄a, doc̄ t̄ minus d̄ fābile.

Contraria s̄n̄ia d̄q' p̄babīibus sitit̄ r̄aōbus, can̄
teret fore. q' met. q' q' St̄ip̄all. q' 3. p̄leḡi. notable, 3°. finit̄
ē p̄oēt̄ q' iā nālis n̄ in p̄dīcta p̄duuit effīm̄ quem p̄oēt̄ p̄le.
P̄p̄. q' situs p̄dūent̄ d̄c̄ actibus off̄. q' sunt r̄epr̄entatiūos, q'
n̄ in p̄dī aīt̄ p̄dūent situs r̄epr̄entatiūos. Ut confir. q' aī
actus le r̄epr̄entatiūos q' p̄dūit d̄ab̄ sp̄e r̄epr̄entatiua, q' t̄ ipsī
nēmo latice q' ab actibus relinguēt̄: q' et situs q' ab actī
bus relinguunt̄, q' p̄dūent̄, r̄epr̄entatiūos erunt. No. sitūl̄
r̄epr̄entatiōm ē t̄ sp̄e pl̄am q' iam dāt̄ in int̄ sp̄e, p̄p̄aq̄
quāt̄ uīus actis sint r̄epr̄entatiūi n̄ p̄oīt̄ p̄dūere situs
r̄epr̄entatiūos: sp̄e uīo q' relinguīt̄ q' p̄actib̄ ideo relinguīt̄

exacti deo retingit' ga mindu n̄ sunt alia, drep'sentent
illud obtum tali nō: Cōtibus iō deo sunt representaciū, ga
illo rum representāō, dne c paria ad cognisiōm, imā fortassis in
in illa p̄t tr̄ consitit ugnis vias, et ad dant̄ s̄ p̄s drep'sen-
tent obtum, subeo nō sub quo representari posint ab h̄c.
¶ H̄c erit representatiuus. p̄t̄ aīs, ga sp̄s representante-
trem sim p̄t̄, situs iō p̄t̄ representare illa locuūta.

¶. cam representaciōn̄ vari in actu, ex app̄fensiōe. simplici,
p̄centiatr̄ illi supponit̄, ut in qua representant̄ obtū, in se
ordinata, idaq n̄ op̄s ē ut deb̄ in actu sit, a legiā re-
presentāō cum sp̄s sat̄ sint, ut illius obtum app̄fendat,
app̄fensiō nō, utq̄ illa uidiū dēt̄ representaciōn̄ siquām
h̄t̄.

2°. q̄litas d̄ facilitat in actu, melius ad illius nām
faulitabit si sit representatiua; ut situs d̄ q̄litas faciliter
in actu; ḡ erit representatiuus. mi. decta. maior. p̄t̄ ga
ugniō fit p̄ representaciōn̄, ḡ si situs q̄ ad eam concuerit sit
representatiuus, melius p̄t̄ faulitabit. ¶. negando
maiorem, dñi. res flua illa representaciō, ut dico nat̄ infi-
sibilis, imo si argum̄ aliq̄ p̄baret, ut p̄baret representaciōn̄ in
actu: nō op̄s ut oīa d̄concurrunt ad ugniō, ḡ fit
p̄ representaciōn̄ sint representatiua: sita p̄tra alia argu-
menta omitti.

¶. 2d̄ ḡ in titulo apponit̄, dñi imprimis 2.
Litum, ē in p̄s innic, q̄t̄ litum sc̄iant necessario reg-
rius ut s̄ sit p̄s innicentes. cum si situs generentur
p̄ actus, nō si r̄cipiant̄ in ead̄ p̄a inqua sint si his quo-
mo poterunt ipsos p̄duare. Sc̄iū inclinant̄ as actus situs
s̄is, ad q̄ p̄duant̄, ḡ in p̄a p̄duant̄ off. ab actu: ḡ
actus in ead̄ p̄a r̄cipit̄ inqua d̄ situs: atq̄ ad ead̄ p̄a sit̄
situs dimmanens. Unde aduersi p̄t̄ suam nullum
s̄ire situm, q̄ ab n̄. panreunter, cum ab illa egredi ater

motus, et recipi ab in corpore: facilietas vero dicitur motu segregatur
puerit ipsa qd alij sutorum crassi, q motum impediunt ijs
exeritio, extenuant et consumunt: qd ga nesci affi du-
itate melius discomunt, et flexibilitatem degradunt. iam vero
motus artificiosi qd saltae, inde faciliter experientur ga-
diri quanta cognoscere, et cerebra experitio situs qd in intelli-
tenditur. Pavidere vide saec. disq. qq. 1.2. 3.3. p. 2.
Vasq. uitatum.

2o regitur ut pia sit aliquam in viae rationem,
qd doceat Artis lib. 1. c. 1. Si in facultas doce debita ad
unum de capax maioris facilitatis, situs vero ideo dandus est
facilitent potius in quo resident. Unde colleges externos suis
ac cuiuslibet potius situm capaces, nec non maiorum facili-
tatem experimur in oculis ad videndum; ni in ratiōne medij
aut aliis viis impedimenta, qd tollit aut obtemperat inter
organis, abundantiam spirituum, et pfectioem sp̄ei qd con-
currit cum pia.

Postio mī. Et in phasia sua et appetitu sensi-
hio dentur situs. quam affl. resolvit 1. 1. 1. 2. 2. 2. q. q.
art. 3. saec. disq. qq. 1. 3. n. 6. et plures alij quos ut lat.
Tors. lib. 9. c. 1. 9. 3. sect. 2. Cernus Crimb. in Artib. disq.
1. 9. 1. a. 2. Vbi ex dīa d. Thomas tradidit situm temperantia
et in appetitu conuincibili; situm vero fortitudinis in iras-
ibili. p. 2. qd ga de pote ferunt in obtemperante mediante aliqua
ratio motuua p. quam, sed pia dicta potius d. capax situs est, in-
differentiam. p. 2. mi. p. batad in log. 1. poster. c. 1. 9. 1. ma.
p. 2. qd experimur nos vere alij d. diff. de latem in operibus
variorum locorum, qd difficultas ad hunc affi luteate vinci tur.
qd generantur tales actus situs in pia.

2o qd phasia inseruit in hunc appetitus vero
ad voluntate. qd phasia ut promptius inteniat operibus in-
tellectibus, et appetitus obediens voluntati indiget situm. danc.

io dicitum capaci tatem nō scit. Et pōta ex sua pauciari vōcē
sed ipsi coniunctione quam dicit cum aīa roālē dīg emanant.
nō pōta soñant th̄ cōrō aburde, q̄ dicitum in his pōris negant,
maioremq̄ facilitatem illam q̄tāne experimur in illarum
opaciorū temperamento organo nūm tribuent, qd appedita-
te, et frequentia atque modifiati et pōporonati ad exponi-
tiūm illarum, prior tū dīg pōbabilis est.

Hinc colliges in pōtā et appetitū brutoū ad dōni
tis, q̄asunt pōta cōrō ad unum debet; ad capacitatēm uō
dītis regit alīq̄ indriā roālis, l. intinēla ēlēm sēt uo-
luntat, l. extinēta q̄m sēt appetitus sensitiūs in dōcē-
ga uoluntatē in pōto subiūti: quā pōtē nec appetitus nec pōtā
brutoū dīnt intinēcam indriā ut pōtē, nec extinēcam
ga nullum dīnt uon uoluntate comēsūm, nullum pōint sēt
dītum. illa uō facilis q̄m appēri mūr in aliq̄ brūtis, dīsaltat
et lōg appēsunt, inde pōnit qd ex appetitū ad dītūm, sp̄is
firmissūs astenāus dōrent, ulementiusq̄ pōtām mouent ad
appēnsionēm illorū dītōnū. appetitus uō ne dīpōtio regit
illam appēnsionēm, unde nulla rāsē indiget dītū, quā dēc-
lar. Dīpō. qq. lect. s. Varg. disp. 18. n. 29.

Et pōtē in intinē et uoluntate dītē pōtām et appē-
tibēm sensiūm dītis dītis ehe pōint. Et dītē in dītū intinē
tud anēt in Angeliū coniēdēdīm sit dubitari pōtē. Et in-
primis qd dītē net ad uoluntatēm. declar. disp. 35. lect. s.
n. s. pōbiliū exēstī mat Angelī uoluntatēm ē capaciem, dī-
tūm natūam, de dīs nō tū dītē ē, nam de supnatibēs dī
dubium ē in Angelis. rāsē dīg a erētū uēdētē in uoluntatē
malorum Angelōnū in pōtē glares dītēs uictōrum ad dītēs
acquisitos, dīnd q̄a Angelī in pōtē natūrū capaces iudēt
dītēs dīdālū ordīnat. v. g. uinētēs uictōria, tēm-
in Angelis nō sit appetitus sensitiūs, cuius repugnantia
iūienda sit dītē lūntē, et ideo dītē dītē indiget, trū-

inter bonum proprium et bonum alterius, post eum alij ne fugient
et subiectum ad illa inclinat ad alium, et suo ad de pendit ut ad
ipso adire ipsum, et incidenter regardi sicut in Angeli inclinatio
magis clarum virtutem ad alium ordinantur. pars ad nega-
tiva alij uicibus probabilis, quia cum in Angelo uero sit appetitus
uius ne fugient, uincenda sit, et aliam eorum uoluntas pro-
secutam pfectio nem ad bonum facilem inclinat, ipsi obtemperant
ad indigere sicut. Verum hoc ratio non probat in Angelis si
in puris naturis considerentur, ut de Tellis logumur.

Dicitur in libro Angelico maior dubitatio, et illi sicut
sit conuocandus. negat n. Varq. i. p. disp. 29. c. 2. quae nec
ad entitatem actus, nec ad facilitatem credit, in libro Angelico
uim indigere sicut, quia eius lumen pfectissimum est, et suffici-
uit uim spiritus ad quamcumque cognitionem. pbs. quia diles aegritud-
ini nobis sunt ad supplendum defectum luminis nostris: sed
in Angelis uero dicitur defectus: q. Etib. Contrariam tamen op-
erio rem tenet suar. Disq. 35. n. 29. sect. q. q. Disagreement
conset inter illa deuicienter cognoscuntur ab Angelo, et illa
quod uicienter. ad cognitionem proprium et alterum nulloscit
in Angelo sicut in pfectio naturali, ad cognitionem vero incidentium
ne daret. Et pbs. sicut ne sapienti sunt. s. quia potest de rati-
onibus inclinata ad actum, s. quia de alijs in pfectio nem est.
defectum de perficiens ipse ad illius facilitatem. At ratio
de in Angelico in libro nullasit in pfectio et defectus, q.
facilitatem in operatio actus, et clara est ea q. percepit ine-
videnter, impedit, tamen illa inclinatio, q. ad etiam deuici-
enter cognoscit. q. ex hoc usitate potest in illo conuocari sicut
aegritus circa illa etiam q. pugnat incidenter. leuis uero
et uiria illa deuicienter cognoscuntur, cum in libro Angelico
uim etiam pfectio nescit. Tali sit illis inclinatio, et pugnus,
ne sit in pfectum eius lumen ut in libro deuini, q. ipse
nisi sit in pfectum eius lumen ut in libro deuini, q. ipse
nisi sit de tributum ad facilitatem actus, et sit debilitum quoad

entitatem illius, et cum culturę cuiuslibet, et op̄ca indiget
sit. Satis ergo si p̄t situs acquisitos solum dari insuetu-
roali creati, (nam in increatis impotens sunt ut p̄t). S. in
dīe et in Angelo, in dīe iō sol' in int̄lē et uoluntate, in
dīe in int̄lē et uoluntate, appetitu sensu, et plasia, et
deris duabus ultimis p̄ois, et fribilebit n̄ sere situs.

Articulus Secundus.

Q̄ situs effectu ad actus concurrat.

Affirmativa pars dictius q̄ hoc est certae, quando
at d. Tom. c. 2^a, q. 49. a. 1. Tors. 1. met. c. 5. q. 4. lct. 2. suar.
disp. qq. lct. 1. n. 6. Ut multi alij quos utiq̄ uitat. p̄t. ga
ritus facilitat p̄oiam ad actionem, sed dicitur poterit n̄ effe-
cūilla concurendo q̄ sit. maior n̄ dubia exp̄dicō situs.
mi. p̄t. q̄ libet mis intelligib alij iuuare p̄oiam ad experi-
cēlum actus, l. remouendo impedimenta, l. disponendo subiectum,
l. augendo uim actiuam; situs dicuat p̄oiam & nō, ne n̄
in p̄oia suspēndit situs contrarius, q̄ poterat ē in gradimento
ad eliciendum actionem; dicuat & nō nam dispositio ip̄fē
soluti, l. erit ad approximandum magis subiectum agenti; l.
ut fr̄a p̄dicta mediante tali dispositioē uiat. subiecto; sed
actus clivitus n̄ dicitur p̄oia mediante & situs ut p̄t recipiū
immē in ipsa p̄oia, nec approximat p̄spū agenti, uim cat p̄oia
q̄ sit situm, sit agens et p̄cipiens. solum q̄ facultat augendo
uim actiuam p̄oia, ad eliciendum actionem, n̄ intendendo illam uim,
q̄ p̄oia n̄ capax alii uis intensionis, ut scolē probat. Scilicet nāl.
Si dico situs a p̄oia distincti, sed q̄ actuū a p̄dictatē illa
aegredit plures p̄es intensionis, dūnam p̄oiam offiserent. q̄ sit
facilitant p̄oiam inclinando illam concurendo ut actus ad actus
quos dicit, uim nullo modo augere possit p̄oiam, nisi efficiendotit
eum illa.

Quamvis tamen aliquibus quocumque fieri possit. n. 3. Situm non conueniret esse effe. ad actionem sed esse dispositionem. Et conditionem quod fieri possit facilius exercet aetatem. finita huius operis sunt imprimis ea actus situs est iam aetatis. cum hinc est et quod uero. quod fieri possunt situs est nobilium. et rursum ignobilium aetatis. Qo. cuius doquorum. s. est principalem. s. minus principalem. principalis tempore nobilior effe. minus principalem ignobilium. Situs est de aetate partialis et minus principalis actus. actus vero est ea totalis et principialis situs. unde sequitur Situm est nobiliorum et ignobilium remanentem.

2° videtur in aetatu ab Situ fieri posse. quod eius iam effectiva. quis potest quod entitas est intensio actus solum potest fieri. facultas vero est vel eligere. quod in illo potest considerari. non distinguendum ab eius entitate. quod fieret et a sola potest. Qo. Situm operis vel cum potest entitatem. et facultatem actus. et quod aliquid in illo potest considerari. ad malitiam et et bonitatem illius moralis. conuenit Situs conuenientia. quae aetatis entitatem producit. Et uide iam necessaria. Ne situs aegritudo et natus datur in potest. ut similius operetur. sed ut facilius operetur.

3° Situs dividitur potest ad aetatis. quod non est iam effectiva illorum. aut potest quod illa inclinatio est alijs actus elicitor ab Situ. quod antecedenter aetatum. ad quem inclinatur. Sic et ipsa informatio Situs est informando potest illam inclinare. neutrum est potest. quod Situs non potest. quod non est ad deum et actionem. sicut enim regnatur Situs inclinans. et sic in infinitum procederetur ut fieri. Unde quod inclinatio est confortatur ab Situ. actus vero elicitor de potest. sicut ab Situ solum sed in conseruo potest. n. 2°. quod inclinare magis dicit quam informare. alioquin et fieri de nullam sententiam aetatis et inclinari substa tio. inquit. sunt ad aliqd. quod est falsum. Qo. Situm se ipso potest informando. illam inclinari in aetatu. Ne illa sententia in futurum aliqd est momenti. Actus in parte ordinatus ad agendum et fieri aetativa. in eis vero potest

Id est informare subiectum et inclinare illud in acte i. ad op[er]andum.

Op[er]a veritate suius rei p[ro]t[est] n[on] bene sentire eos q[ui] spernit
actum d[icitur] concurrere off[er]t ad entitatem actus sed ad eius milia, quae
alij in intentione alij in infelicitate solvant, quorum uero
mos seq[ue]ntia d[icitur] arg. 1.2. disp. 8.3. c.2. q[ui] p[ro]secuitur durand. in 3.
dict. 23.9.3. Pontaria in op[er]o p[ro]bat[ur] q[ui] non tenet suar. disp.
q[ui] 9.1.6. n. q[ui]. Tors. lib. 9. c. 5. q. 4. sect. 3. p[ro]bat[ur] q[ui] situs de affectu
tice concurrans ad actum, sed n[on] potest telis c[on]tra nisi ad eius entitatem
concurrat. p[ro]t[est] lib. m. p[ro]b[us] q[ui] intentione d[icitur] multis supradictis actibus
sed d[icitur] ipsa entitas actus intentioni. p[ro]t[est] q[ui] effectu intentionem efficit
entitatem actus, facilitariis d[icitur] nominatio extinctoria desumpta
d[icitur] p[ro]pria, dum situs facilis operati. p[ro]t[est] q[ui] potest fieri d[icitur] p[ro]pria sola
l[ibet] n[on] si potest d[icitur] p[ro]pria, tunc regreditur situs, tam facile
m[od]o dicitur actus a p[ro]pria sola quam cum situs, nam ad modum
rei n[on] datus maior difficultas, quam ad eius entitatem:
sed p[ro]pria potest sola entitatem actus, q[ui] tam facile p[ro]ducunt
illos sicut. L[ibet] n[on] potest neque tam datus d[icitur] actus sine situs, q[ui]
d[icitur] falsum; p[ro]t[est] lib. 9. dict. 8.3. Verum hoc in re minus habili uideatur p[ro]prio
uultatem, quam ex dictis facile n[on] possit solvere.

Op[er]a si tu alij dubitares subeniuntur, lexit et
p[ro]pria p[ro]bat[ur] quam d[icitur] situm potest p[ro]ducere intentionem actum
quam potest sine situs. Tors. alij p[ro]bat[ur] lib. 9. dict. 8.3.
dict. 23. a. 3. Verum hoc in re minus habili uideatur p[ro]prio
c. 5. 6. n. 2. Et tria d[icitur] q[ui] situs intentionis p[ro]ducunt ab actu intensio
p[ro]pria d[icitur] intentionis in acte quam in situ, sed p[ro]pria confort
actui totam intentionem sive quam p[ro]ducit situm. p[ro]t[est] q[ui] is
n[on] confort p[ro]pria p[ro]ducere intentionem situm quam potest
p[ro]ducere se sola. Et abs late acrum uideatur nullum esse actu
natorem quem p[ro]pria n[on] potest se sola efficiere sive totam intentionem

intensionem quam potest dicere, aliquando dicitur dictum, id est ad facili-
tatem faciem, sed simpliciter, necepsari ad prouidendum et tumini-
tam talen latitudinem. Dicitur dictum non concurrit nisi ad actus
siles illi ad quo prouidetur, sed fractus est ab actu ut q. v. g.
q. potest illo in prima non potest illius beneficio inter se rem ad hunc
prouidere. cumque dictum ita sit in actus, ut sine potestate non in
illo potest efficiere, potest ut potest sine dicto, non conferre potest
nihil ut inter se rem aliam prouidat unum, quam potest
se sola sicut nullus datus, quem efficiat in conuerso hunc dictum
natus, et non potest efficiere se sola.

Secundum ipsam dictam sequitur dictum, ut q. v. g. quod potest
eclipsi actionum ut q. ad illum non concurrere, quia illi actus dictum
intensionis est, quod non potest concurrere nisi ad actus siles illi ad q.
prouidetur. Tertium. q. dictum, n. q. aperit dictum non con-
currere ad illum primum intensionis, in quo expediri ab actu, quia
ad dictum posteriorum cum actu in ea pruincia latitudine. qd tamen
expeditum ad eolum in dicto sed in quo cunq; agente remisso,
qd cum alio fortiori concurrit, ad prouidendum primum sequitur
concurrit in intensione indirecte tamen ad illam maiorem inten-
sionem concurrere, quia cum potest ab illo curatur circa prius
prius intensionis actus prouidetur, expeditus manet. Et sequen-
tes prouidentur.

Aliiter, ut Iohannes. q. q. ut. 1. 3. expositum n. dictum
nisi potest concurrere ad totam actionem in latitudine, sed totam
intensionem quam siles. qd verum est expositum in quo cunq;
agente remisso, quod concurrit cum alio fortiori ad prouidendo
nihil potest, et quod supererat in intensione. Illud ut qd expedit
dictum non potest concurrere nisi ad actionem item sibi a quo remisso est
intelligendum ei ratio sui et rati potest, cum qua concurrit. si vero ob-
ligatus propter intensionem officii non potest, superare est hoc in ea, ret id est in lati-
tudine quod deficere comparati cum integra ea, si cum principali, dictum
nihil nisi integra, nec principali actus. Utraq; tria probabile

Sed hoc 2^a modi videtur magis congrua nō carum.

Secundadifficultas ē pōt & pōa dicitur ut q. vng.
mō a pōlūt sui conatus ut clivat et tam ut q. quantum apli-
cari est in dicit talen situm. Aliq. negat. scit apernit q. mi-
nus tam temporis conati pōam. Explicant quod ut pondus
q. indiget impulsu ut q. si ad suos ferat nō opus ē ut usq.
imprimat totum impulsu, quem insinueret si solus ferret.
ita nō ē opus ut sita, do habet sit uim sita ad imprimatio-
nab. quantum clivere si sine sita operatur. q. si d. bīj.
uas p. situs ē in pōlū necessarius, ad talen citum negant, ga-
lioq. pōa pōt totum illam conatum exprimere. Verul de
philosophandi rō mīdi nō pō. Do isti mōs tūd. conatus clivere
tam ad actum quem efficit uim sita, quantum nō hērit sita
tum, dissimilans et in eo ē q. facilius exprimat p. p.
maiorem uel nō cīm, quam sit rācie situs. Exemplum nō
de impulsu nō dād. q. tam nam utq. pōt tam imprimere
aut sat sine alio pōt aliq. imp̄i m̄ere. Situs ē ita & sub-
ordinatus pōa ut nō sit sine illa pōt effici.

Articulus Tertius.

P. altus sit cā effectua situs.

Pars affirmativa dicas q. hōis uen dicitur, quam
doceat d. Thom. 1.25. q. si. a. 2. 14. q. 63. a. 2. cōtra q. TT. ad 5°
dist. 23. p̄uar. disp. 44. scit. q. n. 6. Fons. Et h̄. arguitur. pō.
Situs est p̄duciens ab aliquā iā, sed nō p̄duciens ab ipso deo, nō a
pōa in qua residet; q. nec p̄duciens ab alteri. maior nō dubia
res minor quoad priorem p̄em, inde n. situs natus dicitur
q. hōis ad sup. natus dicitur q. h̄. adole deo in fundan-
tur, illi a nō situs aqui rāntur, q. h̄. adole tam nō p̄em pō.
actio p̄ducia situs nō actio sitalii, q. nō p̄da in qua residet
situs, sed n. cum sit ualēs nō pōt natu dēre a hōiem, et nō ui-

uitalem et p̄sū ulterius q̄ si situs int̄ his ab eo innīe p̄dueret,
illorum fr̄iles p̄ductio s̄t in letho. sed hec falsum, q̄ nec dñ
et situm p̄dui ab actu. cuius cōsiderat̄ iā efficiētiā n̄ situi mus acti,
q̄nd sit ratiō actionis, actus. si p̄t̄ in mānē inclidit ac-
tionem, ut q̄li tamen p̄ductam s̄llan, cum q̄ una actio n̄ p̄t̄
iā p̄ficiā a lterius, sc̄lum actus p̄t̄ dicit q̄ sitatem illam p̄du-
tam, p̄ficiā tr̄ies actionis, q̄ p̄ficiā situs, ut et huius p̄du-
t̄ies int̄ligibiles, dimm̄ h̄ p̄duenti ab in hac agente.

Vnde p̄t̄ talium aperere Deut. 2. et sic. q. 3.
actum n̄ cōsiderā iām nec dispositionem ad s̄tūm, sed tñ cui am̄ et
tendētiā: n̄ cōsiderat̄. Cogitatur de actu p̄t̄ dñ acto n̄ p̄t̄ s̄c̄ s̄mā
constat̄, nam una actio d̄t̄ unum tñ dñm int̄ in seūm. De
n̄ d̄gilitas, q̄d in illis d̄ fr̄iles illetho, in uoluntate fr̄iles co-
lit̄, p̄t̄. Dein actus n̄ p̄t̄ dari sine suo b̄o: s̄c̄ se p̄dat̄ au-
t̄es q̄n situs p̄duati, q̄ falsum d̄ alium ē uiam ad s̄tūm, si
uolunt̄s b̄ de actu p̄t̄ dicit q̄li tamen, q̄ superius argim̄ refutat̄.
q̄a q̄li tamen p̄duita d̄ tendētiā, et uia ad fr̄ilem, tendētiā u.
r̄tria n̄ p̄t̄ nisi acto, q̄a ē formalis p̄ductio termini.

Contra dñm dñm sentit. C. ur. in. 3. dñb. 33. epis.
timat n̄ actum n̄ dñ iām situs, sed tñ dispositionem ad illum.
q̄d p̄bat in p̄mis exp̄sō aperente, f. p̄pys. 13. ad s̄tūm n̄ cō-
p̄ se motum. Verum de p̄sō inanis, Actus n̄ s̄t̄ aperit
situm n̄ generari, q̄ alteracōm sensibilem q̄d ex cōsideratiō
aperit intelligit̄, n̄ docet iā dñi ueram acto non ad s̄tūm.
q̄ mediente actu p̄t̄ d̄gilitas p̄duit s̄tūm nat̄em. Dñ ltr̄
actus n̄ p̄dueret eff̄ situm n̄ negabilē durando. illum dñe
uia effectiūm. Impote n̄ dñ dan dñruo q̄li tamen realē re-
ct̄ sp̄ientem, q̄d sc̄at cām effectiūm. Ite uō quoniam p̄t̄ p̄-
duerit situm nisi p̄ueram acto non. Und argumentat̄, q̄a
n̄ situs dñ actus Et actus iā situs dat̄ reciprocā int̄clusiō
cās, sed Ese est imp̄p̄le q̄d et dan reciprocēm q̄d iām cās aequitas
quarum altera ē p̄uialis altera minus p̄uialis nullum ē inveniens R

nam ignis poluit calorem ut ea prius et calor poluit ignem ut ea
minus prius. Vide p̄t hec erga Durandi n̄ hinc iuris.

Iam ū n̄ p̄c actum ēē dispositiō ad futūrū p̄bat suar. dispat.
4.4. 38 à n̄ 1. quia dispositio q̄ requiritur ad aliquam p̄m
introducendā. ex p̄e subto 4. de necā ad univēr̄m p̄ia cum subto
f̄ ad remuendū aliquod impedimentū. sed actus nullus m̄ est
dispo ad futūrū. M̄mo p̄bat q̄ ad primam p̄m. q̄ dispositio
q̄ ēē necā ex p̄e subto ad univēr̄m necā p̄seuerat quando trā
unita ē subto q̄a semp̄ p̄seuerat eadem univēr̄m q̄ n̄ ē alia in
primo insti alia in tempore sequenti ut facile p̄t discurrendop̄
s̄ites dispositiōes. Sed actus n̄ p̄seuerat dum p̄seuerat sūt
alioquin op̄us est sem̄ p̄m tētē tot actus q̄dē sit futūrū
qd̄ ē absentium. q̄ et. Quid secundam p̄m p̄bat Sabatum n̄
ēē dispositiō ad futūrū. quia in p̄ia n̄ temp̄ ē impedimentū
ad introductiōem. futūrū nec n̄ in intuclamber senti. Situs en-
ris opp̄i sc̄ia q̄ dērūs acquirit ut in voluntate opp̄i iuris
Becches cām efficiētē. ēē necā ad productiōem efficiētē
ad illius condēnām. In primis n̄ id falso sum q̄a q̄ n̄ sit
necā cā efficiens qua p̄ducitē him ad alium conservandū. Sc̄up-
tū ē necā alia cā efficiens q̄ illi succedat. at q̄ si actus ē
dispo ad productiōem futūrū cum dēsint ēē actus daret alia
p̄o q̄ illi succederet qd̄ ē falso. Dein dispositio requiri ta ex
p̄e cā mālis ē magis intrīceca quam cā efficiētē.

Dices tu ēē dispositiō necā ad dētrāndā p̄m ad productiē
actus. potius futūrū futūrū quam oppositi hoc n̄ falso sum in primis.
q̄a alii sunt futūrū q̄q nullus ē ūtūs q̄ ad eos sat simili actu p̄a
ē detinata et illas p̄ducit quando aliquem actum fecit. Deinde
quia dispositio n̄ detinat agens 1 n̄ 2. p̄gārāndā manū. re-
mouendo impedimentū f̄. cooperando actus cum ipso agente,
sed actus n̄ ē dispositiō n̄ ne 2 m̄ ut p̄batum q̄o sit ē dispositiō
concurrēt actus cum p̄ia q̄o iam Sabatum aitē cām ef-
fectiōem futūrū. aliquis m̄ qd̄ Duran. absolute negat.

Sed quem iam posse ut Situs uno sit, pluribus fiat actibus. Quia de re Situs discitata. s. 9. Vasques 12^a dis. 79. c. 8. adque exponit aduertentiam e Situoribus dupli modo considerari posse, t. in istis Sitis et effecto, t. in triplex in quo pp remissione non sum dicitur Situs. Deinde factus est quem Situs acquiritur est actus exercitus et insignis pp efficaciam quae fit, t. actus eius qd tempore rursum sollemne exercere. Si ergo actus sit servitus unius enclavis acquireat et possit ea post actum sensum experimur facilem ad operandum circa obolum eius Situs, sed hoc facilitas non potest punire nisi ab Situ paret. Deinde quod actus pp efficaciam et excellit suam. Sufficiens est ad producendum Situm aliunde non datur potest repugnare quod unius actu sensus Situs producatur. Si vero actus non sit servitus sed eis distinctione pmulti utentur afferantur. qd Situm voluntatis qd est dicitur de Situ appetitus seruetur non induci unius actu sed pluribus. Situm vel intus si Sit circumscriptum evidenter. Et nec am unius induci actu secundum si sit circa manum inuidenter qd sentia. D. Iro. 1. 2. q. 51. a. 2. Discriminem uero Soc inter Situs intus et uscantatis quoad mortuum productum habeat quod voluntas ex se est indebita et interioris unde insiget pluribus actibus ad aquisititionem Situs, at uero intus cum non sit ita interioris circa manum circumscriptum unius actu tantum insiget ad productum. Situs. qd sentia. Bene sustineri potest.

Absolute tamen dicitur cum Iur. et Vas. citatis Situm in Statu Situs seu in Statu effecto non acquiri nisi pluribus actibus. Posset quod non experimenti faciliter quam Sit potest acquisitam per operationes nisi potest multis actibus sed hoc facilitas provenit ab Situ in Statu effecto qd Sit non acquirit nisi per plures actus. 2° quod ex alio, qd 2. et sic. cap. 1° loquens de intentione a ac morali virtute assertit illam acquiri tempore, sed hoc non est quia acquirit motu successivo hoc non est falsum ut paret qd quia acquirit in multis actibus qd tempore fuit moraliter uero transire ac adiuuare acquiri

Sed unus actus n^o est ab*actu*to q^o acquirit plurib^s.

H^uis u^o in statu imperf^octo p^o quilibet actum ei remissum polu-
citur, et potest quia quilibet actus nisi impeditur potest in sub-
to capac et n^o imposito producere frām s^m suam uitatem sed
quilibet actus quantumvis remissus est potens ad aliquid producend^o
nisi potest sit imposta producere sūm. in statu imperf^octo. P^oa.
ad n^o semp est impositas quia n^o semp sit sūtūm appūm ne-
semp sit sūtūm quem potest producere illas actus h^u mōrīt,
mīnōr intentiōe quam illa actus potest producere. Vnde colliges
ut ex pluribus atib^s habitus generati recēt ut primus
actus et oēs subseq^{entes} p^ortionati aliqd in p^oia relin-
quant qd dici potest pars habitus seu orationis. Et h^ubitus -
imperfectus ita Henric. quid lib. 5. q. ib. S^{ta}ir. q. citat^os.
Vasq. dis. 79. c. 8. et alij quos citat rāo est quia nisi oēs aliqd re-
linquant in p^oia qd ad sūm p^oneat et cum sit n^o exstant sed suc-
cessive n^o palcent oēs sūtūm. Hoc ultimus tm actus est illius productus.

Sunt tñ aliqd q^o admittant ultimum. actum s^t producere sūtūm
andēs u^o ee dispoes ad illius productiōem q^o septiā tribuit D^{icitu}r
2. 2a q. 24. art. 6. Rejicit tñ, qd t^o actus andēs relinquent ali-
quid in p^oia t^o, n^o. si n^o relinquent n^o potest ee dispoes. nec n^o p^oia
ad frām realēm disponi potest nisi p^o aliqd qd in illa sit, atq^o dico
n^o magis disposta erit p^o actus andēs quam erat ante illos cum illi
n^o exstant iam, quando sūtūm generat et n^o relinquent
Si aliqd relinquent queris qd illud sit, et nec dicoent ee aliquam
qualitatēm nec n^o aliud intelligi potest. Hoc tñ falso n^o gaste.
qualitates ab sūtūm distinetas sup^o flue sunt. Dein si actus
priores possunt illam qualitatēm producere cur sūtūm n^o possunt p^o-
ducere.

Dm q^o est priores actus. in tantum concurrere ad producendum. sūtūm
in quantis quis illorum aliquam p^o actus habitus seu orationis
possunt ita ut primus aliqd possit et subseq^{entes} p^ortionati
aliqd agant. Dixi p^ortionati quia nisi t^o actus sit princi-

æquali

intensior p^{ro}p^{ri}otionatus n^{on} erit quia nihil p^{ro}ducunt cum qd q^{uo}d p^{ro}ducere. iam sit in p^oia prioris actu p^{ro}ductum et quis. Savum p^{ar}sum erit Situs ceteris q^{uo}d quia. Sicut Sicut n^{on} sit qd u^{ero} de n^{on} cura, p^{ar}tes domini sit expiditum. Et in q^{uo}d de intensioⁿe qualitatib^m, ubi docuimus p^{ar}s intensioris o^cs e^c-ciusdem r^{ati}oⁿ et fortassis iuxta. hoc conciliam possumus tam qui dicitur Sabitum. p^{ro}duci unico actu quia d^{icitur} qd p^{ro} illum p^{ro}ducunt et ceteris Sabitu, quam q^{uo}d d^{icitur} p^{ro}ducere a prioribus actibus sed his p^{ar}tem quia in qd p^{ro}ducere n^{on} est Sicut in. Sicut Sabitus et idem dicitur p^{ar} dis positivis Sabitu.

G L^{et} diximus de actibus ad generosum Situm et refrigerendum de actibus primis, qd aliqui opterea negant quia existimant libertatem in actu voluntatis et constitutioⁿem nec^{um} ad p^{ro}ducendum Sabitum actus uero primi n^{on} sunt liberi, et idem ad illos n^{on} est p^oia inscriens qd et nec^{um} ut Situm acquirant. Hie uero no^r nihil debet sibi dicere in primis n^{on} qd attractus ad libertatem in actu n^{on} est illa. et coniunctis ad generosum Situm est n^{on} tantum causatis ex crinseca, ut sus lo^{quitur} diximus. Deinde ut p^oia sit causa Sabitus Satis est ut n^{on} sua sit aliquam rationem. q^{uo}d n^{on} semper indeprendenter operatur. Natura uero sentia. p^{ro}ducere quia actus primi animalis est crudelis p^{er} cum actu libero q^{uo}d si Situm p^{otest} generare Situm in uoluntate et illa poterit hinc sepe hocum est quia actus q^{uo}d fit sine desiderio, illa poterit p^{otest} continuari ab aliis ex p^oia p^oia nulla datur repugnia ad recipiendum Situm. q^{uo}d actu p^{er} primum generaliter actus.

Per. quos actus augentur Sabitus
Art. 4°

Agimus de augmento intensius ad qd aduertendum est actus t, p^oic ei intensiores Sabitus t, equalis intensionis t, remissioris intendit. Situm p^{er} primis n^{on} est subiungit. eam sentiam tenet D. Thomas. 1.2a q. 52. Guar. disp. 4.4. Et alij quos citat Probat quia si Sicut fit ab actu n^{on} potest negari ab actu p^{ro}ficiari et p^{ro}fici cum is Seat actuarius

uerlatem efficacinem. alioquin nunquam Sabitus recipere potest intensio-
nem nam si illum recipit nec est ab actu sed si actus intensior illa
in conferat nullus conserne poterit. De remissione est fere non
dubitatio in incendi Sabitus per illos et si aliqua esse posse ex eius quod
de aequalibus intensiore dicendi sunt facile soluenda.

Sicut in 2° dist. 17. q. 3. Dur. ibid q. 3 Gabriel in 2° dist. 23.
q. 1. dubio 4. quod sequitur. Nas. 1. 2° disp. 20. c. 1. existimamus dum
intendimus actus aequales in intensitate. Probabatur si actus aequa in-
tensus non possit augere. Si cum dicitur quia agens non potest agere in-
sibi sit. V. g. calor ut 4 nigris potest producere in subiecto quod sit calo-
rem ut quatuor. Sed hoc non est verum nisi in agentibus universis quod
non erit verum in actus rebus. Sabitus curius est in equino minoribus
quia quando in equino est principale est nobilitas efficiet altera
vires operis. Sed talis est actus rebus. Situs que non illum memorem. Et
sit aequalis intensitate quod non potest accidere in agentibus universis
quia est eiusdem et nobilitatis cum efficiet. Per quod intensitatem
tam verum est in agentibus universis quam in aequino. non potest
est augmentum nisi ab intensitate. Conformatum quod adducitur nullus
sit uires nam et actus ut unum est diversa ac nobilitatis ac-
tus estiam quam situs ut octo potest illum primi producere
cum eadem sit ratus ab intensitate et productione agens non quod sit
virtutem ad intendendum aliquam habet et illum de nos produ-
ceret nisi productam inveniret in subiecto.

Deinde experientia nostram probat sentiam. huc non remissa placuit
calorem remittum intensa incensum quod est aequino. Tempore quo
efficiens intensitatem cum illo dicitur acquiri. atque adeo nunquam frumentum
aliquam intendit nisi sit intensior. agimus non enim de his quod sunt
capacis intensitatis ut est actus.

Argumentum 2°. Quando agens posset producere secundum quod
caloris est et sic iam intenciat illos productos in subiecto non adiuuat
ciam quod illos producere non potest nisi ultra illos gratus est producendo quod

in corporibus luminosis clarus p̄t, q̄ actus equalis in intensitate
aliqua in sū ultra illas grās ducet. P. duplice m̄ in thī p̄e illas
cas applicari ad effim & sit, f. successiue. Si utrūque rōm uniu-
us agentis sunt n̄ c̄e partiales illius effus unde ī cum se illis ita:
sumptis agendum. Si successiue luminesum qd applicat 2° tō conservat
lumen plūctam a priuilegiis denus plūctando. Hic uō de gen agi-
mus successiue fit quāq̄ aū n̄ sūl denus plūct in Sabitu a primis
reliktis nec et illum conseruabit cum Sabitu n̄ p̄fendat ab actu in-
conseruari; ut p̄bātimus.

Sed in stabis actus ut duos si intendat Sabitum n̄ agit ultra
suam virtutem qd p̄ducere duos grās et illas plūctat inter-
lendo Sibum ita ut maneat Sabitus ut quatuor. Hoc argūm̄ n̄ mi-
nus p̄bat in actibus aequalib⁹ quam in remissilib⁹ falso
tō adsumit actum ut duos n̄ agere ultra suam virtutem si inten-
dat Sabitum ut duos p̄t. n̄ p̄ducere duos grās nisi tam p̄ductos
inxeriat ex qg p̄t. falso eē experiam quam nobis obiciunt
A. A. Suas sententias alterant. n̄ t̄ p̄ia p̄t p̄ductum Titum
ut quatuor n̄ exerceat nisi actus remissib⁹ int̄es maiorem fa-
cilitatem experiri qd n̄ p̄t eē nisi Titus intendatur n̄ expe-
rimur. n̄ maiorem facilitatem nisi actus sint intensiores. V̄ u-
tales sint difficile iudicari p̄t nisi p̄ maiorem facilitatem
p̄ illas acquisitam.

Deinde confirmat rōe Sae sentia qd agens nūcūr assimilare
sibi passum n̄ t̄ in perfectiō n̄ si sit agens Nūcūrum, sed
et in perfectiō graduali si sit illius capax Sed actus ut quatuor in-
uenit iam Titum sibi silem intensiō ḡ si ultimus ihm intendatur
sed deret p̄iam sibi distitem et n̄ s̄tem qd s̄ carum nām et vñcūm.
Deinde effus n̄ p̄t excedere actuam virtutem sua c̄a ses si actus
ut quatuor intendatur Titum ut quatuor excederet ḡ et. Minus p̄bat
quid actus ut 4 sc̄tū efficaciam actuam ad p̄ducendum Titum ut 4.
Sed ista efficacia vñceret ab illi quem intendit iam n̄ ad minimum eē

Latitudine